PENGA
PEPPEN

Pengakäll boken

Hej barn & vuxen!

Att lära sig om pengar kan vara både svårt och lite klurigt, men faktiskt himla kul om man gör det tillsammans! Med Pengakollboken kan ni på ett enkelt sätt komma i gång med pengapratet där hemma. Boken består av tre delar:

1. Barnets första ”lön”
2. Gör sparandet roligt
3. Få koll på pengarna

Så häng med på en spännande resa i pengarnas värld!

Att tjäna ihop sina egna pengar är en superhärlig känsla. Vad behöver du göra för att få din ”lön” och vad ska du använda pengarna till?

Barnets första ”lön”

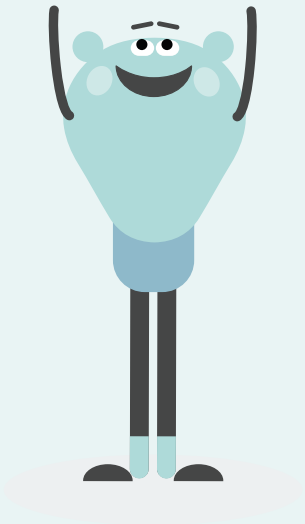
Vecko- eller månadspengen är de allra flestas första lön. Det är ett perfekt sätt att lära sig om pengars värde och att pengar inte växer på träd. Genom att ansvara för sina egna pengar kan barnet välja om hen vill köpa den där grejen nu eller spara till något som kostar lite mer senare. Det gör att barnet kommer få en ekonomisk förståelse och ett ekonomiskt självförtroende – helt enkelt få grym koll på sina pengar!

Funderar ni på att börja med vecko- eller månadspeng? Eller är ni kanske redan i gång? Oavsett, kan det vara klokt att du och barnet sätter er ner och pratar igenom vilka förväntningar som är kopplade till vecko- eller månadspengen. Vad ingår i att vara en del av en familj, vad ska barnet göra för att få sin vecko- eller månadspeng och finns det något hen kan göra för att tjäna lite extra vid behov?

Genom att göra barnet delaktigt får hen en större förståelse för det ni kommer fram till och det blir enklare för alla att följa reglerna. Vi vet att det är svårt, men när barnet har fått sina pengar måste du som vuxen låta hen göra sina egna val. Det behöver inte vara fel att köpa upp hela sin peng direkt, men glöm inte att vägleda och förklara ekvationen *pengar in - pengar ut = pengar kvar*.

På de kommande sidorna får ni lite hjälp med att definiera ert upplägg och slutligen ett avtal som ni båda skriver under för att det ska bli tydligt att ni är överens.

Lycka till!

Vad förväntas jag göra?

I tabellen nedan skriver ni ner alla saker du hjälper till med hemma, till exempel duka av matbordet, gå ut med sopor eller städa ditt rum.

Om ni kommer överens om att det ska finnas en möjlighet att tjäna extra pengar, behöver ni också bestämma vad sysslan är värd och hur ofta den kan utföras. Skriv in detta i tabellen.

Detta ska jag göra som en del av familjen	Detta ska jag göra för att få vecko-eller månadspeng	Detta kan jag tjäna extra pengar på

Tips på sysslor

Här kommer några förslag på saker att hjälpa till med hemma. Klura gärna ut flera sysslor som passar just dig och din familj.

Städa mitt rum
Bädda sängen
Hjälpa till med maten
Duka och duka av
Diska eller fylla diskmaskinen
Tömma diskmaskinen
Ställ in matvaror i kylskåpet
Sortera tvätt
tvätta
Vik och lägg undan tvätt
Vattna växter
Rensa ogräs
Gå ut med skräpet
Gå till återvinningen
Hjälpa till att städa
Dammsuga
Klippa gräset
Gå ut med hunden
Tvätta bilen
Tvätta fönster
Hjälpa till att handla
Passa yngre syskon kortare stunder

Vad ska pengarna räcka till?

I tabellen nedan skriver ni ner alla saker ni har bestämt att din vecko- eller månadspeng ska räcka till, till exempel godis, spel, skins eller leksaker. Resten betalar mamma, pappa eller annan vuxen.

Avtal för vecko- eller månadspeng

Vi har kommit överens om följande:

Barnets namn: .....

Belopp: .....

Betalas ut varje: .....

Villkor

För att jag ska få min lön ska jag göra de sysslor vi har kommit överens om och själv betala för de saker vi har bestämt. Se föregående sidor.

.....

Barnets underskrift

.....

Målsmans underskrift

Sparmål är superbra att sätta. Då blir det roligare och känns enklare att spara pengar. Vad är din dröm? Vad vill du spara till?

Gör sparandet roligt

Vi har alla olika drivkrafter och prioriterar olika. Medan vissa får störst tillfredsställelse av att köpa saker vill andra helst lägga pengarna på hög och se dem växa. Det viktiga är att du som vuxen vägleder barnet så att hen får ett sunt förhållningssätt till pengar och förstår att pengar kan ta slut och vad det innebär.

Det är viktigt att vi redan i tidig ålder börjar träna på att spara för att förstå nyttan av att ha en buffert – ett av de viktigaste verktygen för att skapa ekonomisk trygghet.

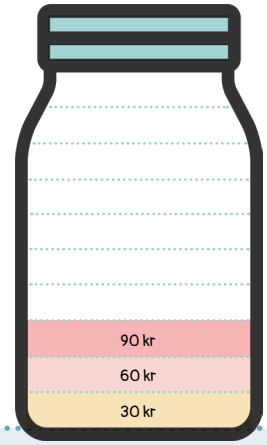
Att spara ihop till något större kan ibland kännas ouppnåeligt. För att göra sparandet mer givande och motiverande kan man använda sig av målsparande. Genom att sätta ett mål och se hur man månad för månad kommer allt närmare sin dröm, blir sparandet både roligt och spännande.

På följande sidor kan du på ett enkelt sätt motivera barnet till att spara hela eller delar av sin vecko- eller månadspeng för att få ihop tillräckligt med pengar för den där upplevelsen eller saken hen så länge velat ha.

Lycka till!

Exempel: Stina vill bjuda en kompis på bio, vilket kostar 300 kronor. Varje gång hon har sparat ihop 30 kronor färglägger hon en rad i burken för att se hur nära hon är sitt mål. Stina har redan sparat 90 kronor.

Jippie!

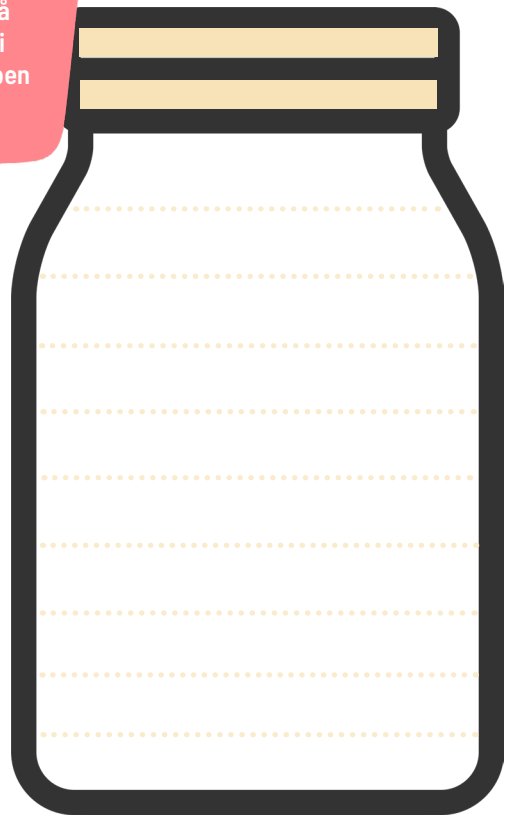

SPARMÅL

DET HÄR VILL JAG SPARA TILL:

DET KOSTAR:

Sparburken innehåller tio nivåer. Varje gång du har uppnått en ny nivå färglägger du en rad i grisen. När du nått toppen är du i mål!

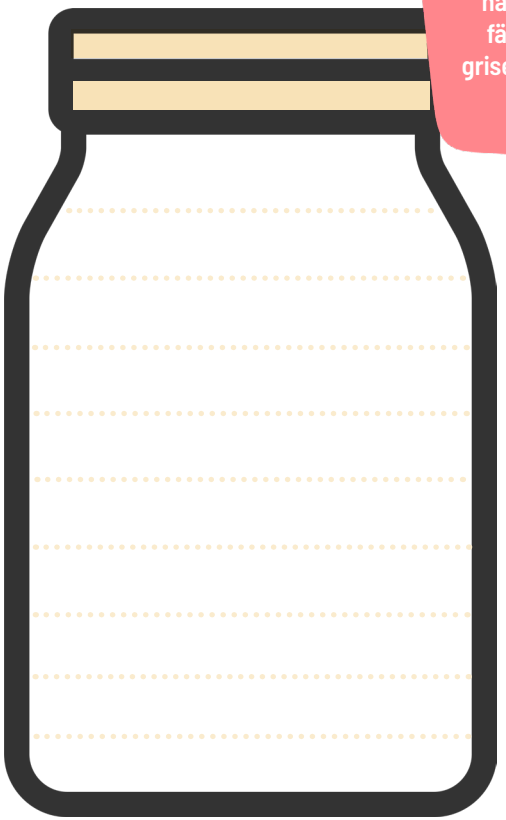
För att ta reda på hur mycket du måste spara för att färglägga en rad i sparburken och nå en ny nivå, delar du kostnaden för ditt sparmål med 10. Ta hjälp av en vuxen om du behöver.

SPARMÅL

DET HÄR VILL JAG SPARA TILL:

DET KOSTAR:

Sparburken innehåller tio nivåer. Varje gång du har uppnått en ny nivå färglägger du en rad i grisen. När du nått toppen är du i mål!

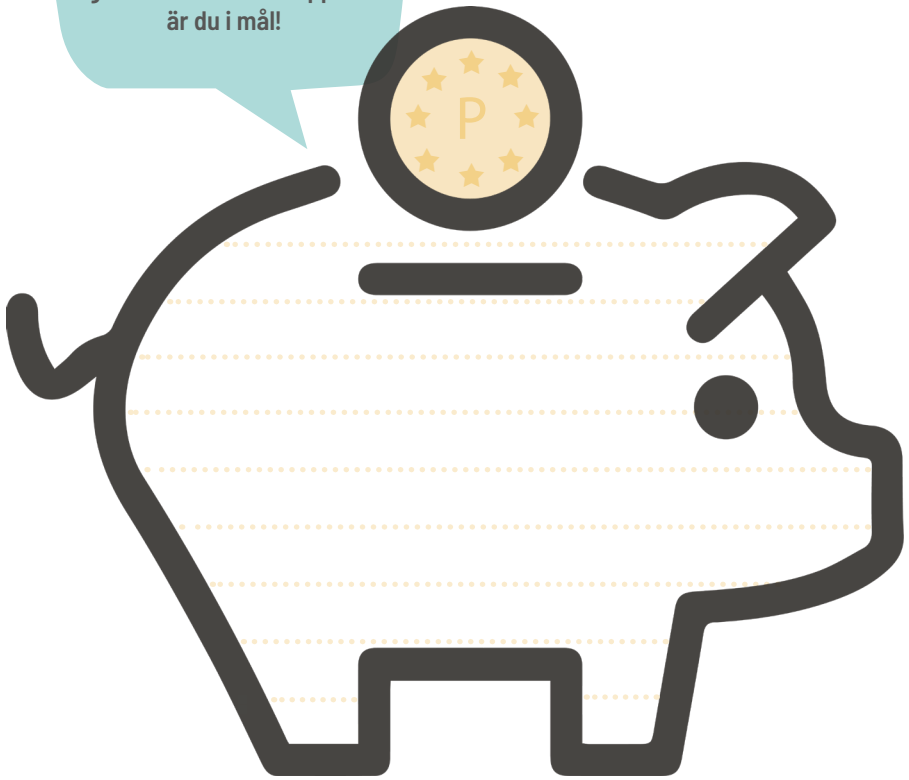
För att ta reda på hur mycket du måste spara för att färglägga en rad i sparburken och nå en ny nivå, delar du kostnaden för ditt sparmål med 10. Ta hjälp av en vuxen om du behöver.

SPARMÅL

DET HÄR VILL JAG KÖPA / GÖRA:

DET KOSTAR:

Spargrisen innehåller tio nivåer. Varje gång du har uppnått en ny nivå färglägger du en rad i grisen. När du nått toppen är du i mål!

För att ta reda på hur mycket du måste spara för att färglägga en rad i spargrisen och nå en ny nivå, delar du kostnaden för ditt sparmål med 10. Ta hjälp av en vuxen om du behöver.

SPARMÅL

DET HÄR VILL JAG KÖPA / GÖRA:

DET KOSTAR:

Spargrisen innehåller tio nivåer. Varje gång du har uppnått en ny nivå färglägger du en rad i grisen. När du nått toppen är du i mål!

För att ta reda på hur mycket du måste spara för att färglägga en rad i spargrisen och nå en ny nivå, delar du kostnaden för ditt sparmål med 10. Ta hjälp av en vuxen om du behöver.

Att ha koll på sina pengar är lika viktigt som att borsta tänderna. Du gör väl båda?

Få koll på pengarna

Nyckeln till en sund ekonomi är att ha koll på sina pengar. Att göra en budget är ett bra sätt att planera och få en överblick över sina inkomster och utgifter. Budgeten gör det tydligt vart pengarna faktiskt tar vägen. Att se vad man lägger sina pengar på kan väcka många tankar om vad man tycker olika saker är värda. Vill jag verkligen lägga så mycket pengar på godis varje månad?

För barn kan en budget göra det lättare att förstå hur ekvationen *inkomst – utgift = pengar kvar* hänger ihop. Den gör det också enklare att spara eftersom de svart på vitt får se hur mycket som blir kvar varje månad.

På de följande sidorna kan barnet, månad för månad, lista sina inkomster. Det kan vara vecko- eller månadspeng, födelsedagspengar eller andra extrapengar som hen tjänat ihop. Sedan listar ni alla barnets utgifter, alltså de saker eller aktiviteter barnet har betalat med egna pengar. Slutligen räknar ni ut hur mycket pengar som blev kvar i slutet av månaden (om något alls).

Ta för vana att i slutet på varje månad sätta er ner tillsammans och diskutera vart pengarna tog vägen och om barnet känner sig nöjd med resultatet och sina val.

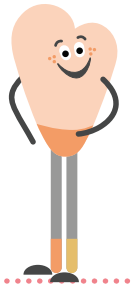
Lycka till!

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	**SUMMA:**

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

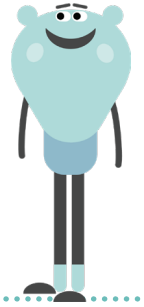

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	**SUMMA:**

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

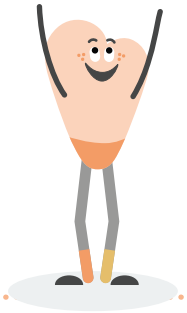

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	**SUMMA:**

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

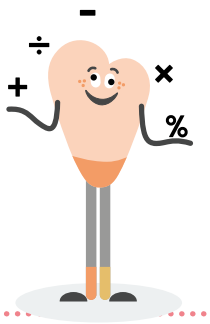

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

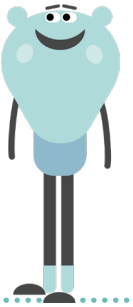

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

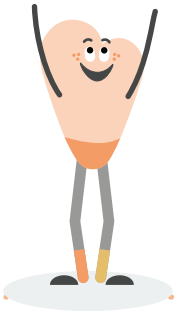

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

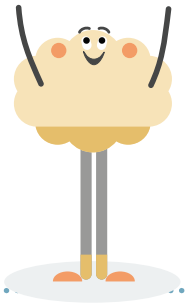

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

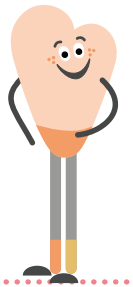

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

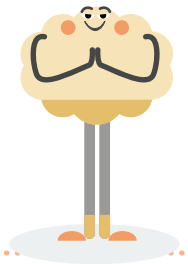

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

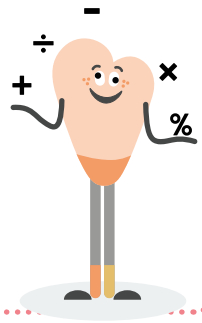

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

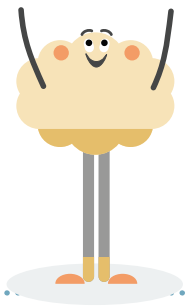

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

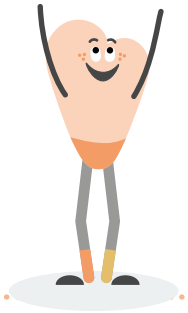

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

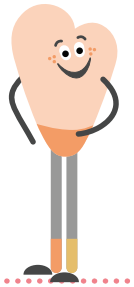

MÅNAD:

INKOMSTER	UTGIFTER
SUMMA:	SUMMA:

SÅ HÄR MYCKET BLEV DET KVAR DEN HÄR MÅNADEN:
(Inkomster - utgifter = det du har kvar)

SÅ HÄR MYCKET PENGAR HAR JAG TOTALT:

Om Pengapeppen

Pengar behöver faktiskt inte vara så himla krångligt. Och framför allt behöver vi bli bättre på att prata om dem! Pengapeppen finns för att sänka tröskeln till både de roliga, kluriga och viktiga pengasnacken. För målet är inte att vara perfekt med pengar, utan att förstå dem lite bättre, skapa vanor som funkar och känna sig tryggare i sin ekonomi.

Kram, Moa Tyborn

För fler tips:
@pengapeppen.se